SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:970

av Kalle Olsson (S)

Åtgärder för att stärka infrastrukturen i Jämtlands län

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i infrastrukturplaneringen studera förutsättningarna för åtgärdsbehovet i fråga om infrastruktur och upphandlad trafik i Jämtlands län och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Jämtland Härjedalen planeras för flertalet stora industri- och myndighetsetableringar. Besöksnäringen slår nya rekord.

Hela länet har naturvärden och produktion som bidrar till Sveriges totala konkurrenskraft. Skogsnäringen är länets största basnäring, där Jämtland är det län där sysselsättningen inom skogsbruk är störst i förhållande till total sysselsättning. De gröna näringarna, där även jordbruk ingår, omsätter sammanlagt nio miljarder kronor årligen, vilket förutsätter ett stabilt transportsystem och vägnät med god bärighet för såväl transport av råvara som insatsmedel.

Enligt Skogsforsk påbörjas nära 90 procent av virkestransporterna vid en enskild väg. Utan god tillgänglighet på de enskilda vägarna skulle det vara omöjligt att få ut biomassan ur skogen på ett kostnadseffektivt sätt. Ur ett beredskapsperspektiv är de enskilda vägarna helt avgörande för bibehållen livsmedelsförsörjning i en kris.

Länet är attraktivt och besöksnäringen är en nästan lika stor basnäring som skogsnäringen och omsätter cirka 6,7 miljarder kronor och genererade 7 000 helårsarbeten under 2025. Bakom dessa siffror finns i huvudsakligen tillresta besökare som kommer till länet med bil, tåg eller flyg. Varje vecka under högsäsong transporterar sig motsvarande en mindre stad med besökare till och från Åre, Vemdalen och Funäsfjällen. Till detta ska också räknas alla som reser till eget fritidsboende i länet.

Jämtland är strategiskt betydelsefullt för försvaret. Med den närhet som Jämtland har till Norge och Atlanten i väster gör det väst-östliga stråket med järnväg och Europaväg mellan Trondheim och Östersund till en viktig transportväg för militära transporter. Med Meråkerbanans elektrifiering kan vi förvänta oss en ökning av antalet transporter på järnvägsstråket, inte minst av militären i och med Sveriges Natointräde.

Jämtlands län är det län som har störst andel av befolkningen boende i glesbygdsområden. Omkring en tredjedel av befolkningen bor i glesbygdsområden. Befolkningsstrukturen ställer således krav på ett vitt förgrenat och fungerande vägnät i länets alla delar.

Längs norra stambanan transporteras stora mängder gods och människor, och mer är att vänta på grund av de stora industrietableringarna i norr, men också utifrån ökande godsflöden och persontransporter från Jämtland och Norge.

Inlandsbanan har en bra geografi för långväga godstransporter i nord-sydlig riktning. Förvaltarna av banan (kommunerna) har länge kämpat med små ekonomiska förutsättningar för driften. Beskedet att Inlandsbanan ska rustas upp för att möta totalförsvarets behov är välkommet. Det är samtidigt viktigt att påpeka att så långt som möjligt beakta de civila behoven vid en upprustning (dual use), exempelvis möjligheterna till arbetspendling, inför förväntade investeringar i banan. Inlandsbanan erbjuder möjligheter att knyta ihop inlandet och utöka arbetsmarknadsregionerna.

Jämtlands län är på gång, men infrastrukturen håller inte måttet. Enligt en återkommande undersökning från Transportföretagen har länet de sämsta vägarna i landet. De stora bristerna i vägsystemet behöver åtgärder och standardhöjningar.

För Jämtland Härjedalen betyder flyget mycket för tillgängligheten till och från länet och för den regionala utvecklingen. Länet samarbetar med Norge för utvecklande av gränsöverskridande elflyg. Staten kan bidra till utvecklingen genom att öppna för att på sikt elflyg på upphandlade flyglinjer inom landet.

En fortsatt satsning och upphandling av nattågen till Jämtlands län är av största vikt.

Nyckeln till fortsatt framgång avseende länets attraktivitet och hållbara befolkningstillväxt är tillgängligheten till övriga Sverige.

Kalle Olsson (S)